

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
КОНСТИТУЦИЯ СУДЫ
БИЛГЕЛӘМӘСЕ

«Социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча гражданныарның торак урыннары алу хокукларын гамәлгә ашыру турында» 2015 елның 16 мартандагы 13-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 3 статьясындагы 1 пункты һәм 4 статьясындагы 5 пункты белән конституциячел хокуклар һәм ирекләр бозылуга карата гражданка Р.Ф. Айнуллова шикаятен карауга алудан баш тарту турында

Казан шәһәре

2018 елның 21 сентябре

Татарстан Республикасы Конституция суды, Рәисе Ф.Г. Хөснәтдинов, судьялары Ф.Р. Волкова, Л.В. Кузьмина, Э.М. Мостафина, Р.Г. Сәхиева, А.Р. Шакараев составында,

суд утырышында «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законының 44 статьясы нигезендә гражданка Р.Ф. Айнуллова шикаятен алдан өйрәнгән судья А.Р. Шакараев бәяләмәсен тыңлаганнан соң

ачыклады:

1. Татарстан Республикасы Конституция судына «Социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча гражданныарның торак урыннары алу хокукларын гамәлгә ашыру турында» 2015 елның 16 мартандагы 13-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 3 статьясындагы 1 пункты һәм 4 статьясындагы 5 пункты белән конституциячел хокуклар һәм ирекләр бозылуга карата шикаять белән үзенең балигъ булмаган кызы мәнфәгатьләрендә гражданка Р.Ф. Айнуллова мөрәжәгать итте.

Дәгъвалана торган Татарстан Республикасы Законының 3 статьясындагы 1 пункты буенча Татарстан Республикасында социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча торак урыннар бирелүгә мохтаж гражданнарны исәпкә алу тәртибен, шул исәптән әлеге исәпкә кую, исәпкә куюдан баш тарту, аннан төшереп калдыру тәртибен билгеләү торак мөнәсәбәтләре өлкәсендә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты вәкаләтләренә керә.

Күрсәтелгән Татарстан Республикасы Законының 4 статьясындагы 5 пункты нигезендә Татарстан Республикасында социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча торак урыннар бирелүгә мохтаж гражданнарың исәбен алып бару торак мөнәсәбәтләре өлкәсендә жирле үзидарә органнарының вәкаләтләренә керә.

Шикаятындаң һәм аңа күшымта итеп бирелгән документлар күчермәләреннән аңлашылганча, мөрәжәгать итүченен балигъ булмаган кызы — Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау министрлыгының 2012 елның 29 ноябрендәге 987н номерлы боерыгы белән расланган Гражданнарның бер фатирда бергә яшәүләре мөмкин булмаган хроник авыруларның авыр формалары исемлегенә кергән авыр хроник авырудан интегүче инвалид. Казан шәһәре муниципаль берәмлеге Башкарма комитетының Вахитов һәм Идел буе районнары администрациясе башлыгының 2016 елның 20 июлендәге күрсәтмәсе белән гражданка Р.Ф. Айнуллова кызы белән бергә торак шартларын чираттан тыш тәртиптә социаль наем шартнамәсе буенча яхширгуга мохтаж буларак исәпкә куелган.

Мөрәжәгать итүче күрсәткәнчә, социаль наем шартнамәсе буенча торак урын бирү мәсьәләсен хәл итү өчен ул Казан шәһәре муниципаль берәмлеге Башкарма комитетының Торак сәясәте идарәсенә мөрәжәгать иткән. Ләкин аңа шуны хәбәр иткәннәр: «Татарстан Республикасында халыкка адреслы социаль ярдәм күрсәту турында» 2004 елның 8 декабрендәге 63-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә билгеләнгән тәртиптә социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре

буенча торак урыннар бирелүгэ мохтаж дип танылган, 2005 елның 1 гыйнварыннан соң исәпкә баскан, авыр хроник авырулардан интегүче инвалид балалары булган гайләләргэ торак урын сатып алу өчен торак субсидиясе (бер тапкыр бирелә торган акчалата түләү) бирелә (8.2 статьяның 1 пункты). Шул ук вакытта шикаять бирич мөрәжәгать иткәндә бу субсидияне алу мөмкин булмаган, чөнки социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча торак урыннар бирелүгэ мохтаж гражданнарны исәпкә алу тәртибе кабул итәлмәгән булган.

Гражданка Р.Ф. Айнуллова билгеләгәнчә, 2018 елның 7 июнендә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча торак урыннар бирелүгэ мохтаж гражданнарны исәпкә алу тәртибен раслаган. Ләкин, аның раславы буенча, хәзерге вакытта да карала торган субсидияне ача бирич мөмкин түгел, чөнки Казан шәһәре муниципаль берәмлеке Башкарма комитеты социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча торак урыннар бирелүгэ мохтаж гражданнарның исәбен алыш бару тәртибен кабул итмәгән.

Мондый хәл, аның фикеренчә, шунда бәйле: дәгъвалана торган нормалар Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты һәм жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен ачык һәм билгеле итеп аермыйлар, гражданнарны Татарстан Республикасында социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча торак урыннар бирелүгэ мохтаж буларак тану процедурасын төгәл билгеләмиләр, шуның белән аның һәм балигъ булмаган кызының конституциячел хокукларын бозалар.

Бәян ителгәннәр нигезендә гражданка Р.Ф. Айнуллова Татарстан Республикасы Конституция судыннан «Социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча гражданнарның торак урыннары алу хокукларын гамәлгә ашыру турында» 2015 елның 16 мартандагы 13-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 3 статьясындагы 1 пунктын һәм 4 статьясындагы 5 пунктын Татарстан

Республикасы Конституциясенең 13, 28 (беренче һәм икенче өлешләр), 29 (беренче өлеш), 54 (беренче өлеш), 55 һәм 58 (икенче өлеш) статьяларына каршы киләләр дип тануны сорый.

2. Россия Федерациясе Торак кодексының 91.13 статьясындагы 1 өлеше буенча социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча торак урыннар бирелүгә мохтаж гражданнарны исәпкә алу жирле үзидарә органы тарафыннан, ә Россия Федерациясе субъектларында — федераль әһәмияттәге Мәскәү, Санкт-Петербург һәм Севастополь шәһәрләрендә — тиешле Россия Федерациясе субъекты законы белән әлеге вәкаләтләр шәһәр эчендәге муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла дип билгеләнмәгән булса, тиешле Россия Федерациясе субъектының дәүләт хакимиите органы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Россия Федерациясе Торак кодексының 91.13 статьясындагы 4 өлеше нигезендә социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча торак урыннар бирелүгә мохтаж гражданнарны исәпкә алу тәртибе, шул исәптән әлеге исәпкә кую, исәпкә куюдан баш тарту, аннан тәшереп калдыру тәртибе Россия Федерациясе субъектының дәүләт хакимиите органы норматив хокукый акты белән билгеләнә.

Китерелгән федераль нормалар дәгъвалана торган «Социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча гражданнарның торак урыннары алу хокукларын гамәлгә ашыру турында» Татарстан Республикасы Законында үз чагылышын табалар. Шул ук вакытта әлеге Татарстан Республикасы Законының 3 статьясындагы 1 пункты һәм 4 статьясындагы 5 пунктының торак мәнәсәбәтләре өлкәсендә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты һәм жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен (аларны гамәлгә ашыру кысаларында Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты 2018 елның 7 июнендәге 432 номерлы карары белән Социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча торак урыннар бирелүгә мохтаж гражданнарны

исәпкә алу тәртибен раслаган) билгеләүгә юнәлгән мөрәжәгать итүче тарафыннан дәгъвалана торган нигезләмәләре үзләренең эчтәлеге hәм хокукий мәгънәсе буенча федераль дәрәжәдә беркетелгән нигезләмәләр белән тәңгәл, димәк, мөстәкыйль хокукий җайга салуны билгеләмиләр.

Шулай итеп, дәгъвалана торган нормаларның конституциячеллеген тикшерү асылда аталган федераль законнар нигезләмәләренең Татарстан Республикасы Конституциясенә туры килү-килмәвенә бәя бирүне аңлатыр иде, бу исә Татарстан Республикасы Конституциясенең 109 статьясындагы дүртенче өлеше hәм «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законының 3 статьясы нигезендә Татарстан Республикасы Конституция суды компетенциясенә керми. Шуңа бәйле рәвештә «Социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча гражданнарның торак урыннары алу хокукларын гамәлгә ашыру турында» Татарстан Республикасы Законының гражданка Р.Ф. Айнуллова тарафыннан дәгъвалана торган 3 статьясындагы 1 пункты hәм 4 статьясындагы 5 пунктының Татарстан Республикасы Конституциясенә туры килү-килмәве мәсьәләсендә билгесезлек юк hәм «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законының 46 статьясындагы беренче өлешенең 2 пункты белән үзара бәйләнештә 39 статьясындагы икенче өлешенең 1 пункты нигезендә әлеге шикаять карала алмый.

Бәян ителгәннәрдән чыгып hәм «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законының 3 статьясына, 39 статьясындагы икенче өлешенең 1 пунктына, 46 статьясындагы беренче өлешенең 2 пунктына, 66 статьясындагы бишенче өлешенә, 67 статьясындагы беренче hәм икенче өлешләренә, 69, 72, 73 hәм 101 статьяларына таянып, Татарстан Республикасы Конституция суды

билгеләде:

1. «Социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча гражданнарның торак урыннары алу хокукларын гамәлгә ашыру турында» 2015 елның 16 мартандагы 13-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 3 статьясындагы 1 пункты һәм 4 статьясындагы 5 пункты белән конституциячел хокуклар һәм ирекләр бозылуга карата гражданка Р.Ф. Айнуллова шикајтен карауга алудан баш тартырга, чөнки шикаять «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законы билгеләгән таләпләр нигезендә карала алмый, ә мөрәжәгать итүче куйган мәсьәләне хәл итү Татарстан Республикасы Конституция суды карамагына керми.

2. Бу шикаять буенча Татарстан Республикасы Конституция суды Билгеләмәсе катый һәм аңа карата шикаять бирелми.

3. Элеге Билгеләмәнең күчермәсен гражданка Р.Ф. Айнулловага һәм Татарстан Республикасы Дәүләт Советына жибәрергә.

4. Элеге Билгеләмә «Татарстан Республикасы Конституция суды хәбәрләре»ндә басылып чыгарга тиеш.

№ 25-О

**Татарстан Республикасы
Конституция суды**